

Vi tror på, at folkeskolen er en fantastisk vigtig del af samfundet og et vigtigt sted at møde folk fra alle samfundslag, fra alle sociale lag og med alle etniske baggrunde. Folkeskolen skal prioriteres meget, meget højt og ikke løbende skæres ned, sådan som denne regering har gjort på trods af ministerens råben og skrigen om det modsatte.

Vi mener i virkeligheden grundlæggende set, at det her lovforslag er overflødigt, fordi det allerede i dag er muligt for forældre at søge om lov til at flytte på tværs af kommunegrænser. Ikke desto mindre kunne vi sådan set godt tænke os at støtte det her forslag. Ikke desto mindre har vi faktisk været positivt stemt over for at gå positivt ind i debatten om det her forslag, fordi vi sådan set mener, at det frie skolevalg er rigtigt.

Vi mener, at den ideelle, den gode situation er den, hvor det er muligt at placere børn frit på tværs af kommunegrænser. Men der er altså nogle ting, vi er usikre på, og som vi gerne vil have afklaret, inden vi kan meddele vores endelige stillingtagen til det her forslag.

For det første er vi usikre på, hvad det er for en økonomimodel, ministeren har valgt. Vi er usikre på, om den vil medføre, at de kommuner, der har prioriteret folkeskolen højt, får problemer med at oppebære den prioritering, fordi der vil komme søgning til de kommuners skoler, og at det dermed underminerer grundlaget for den høje prioritering af folkeskolen.

For det andet er det væsentligt for os, at en kommune faktisk har mulighed for at motivere skolerne til at få flere af den slags elever, som de har få af, altså som København beder om at kunne få en såkaldt etsproget skole til aktivt at forsøge at få tosprogede elever, og vi er usikre på, om det her forslag forhindrer den model.

For det tredje er vi usikre på, om det her forhindrer muligheden for magnetskoler. Det vil altså sige, at de her forskellige elementer oven i vores usikkerhed omkring, hvorvidt det her vil betyde ekstraopdeling, og vores usikkerhed omkring, om regeringen har tænkt sig at gennemføre det her lovforslag, samtidig og parallelt med at man ønsker at lovliggøre en Albertslundmodel, gør, at vi ikke er i stand til endnu at meddele, hvad vi mener om det her lovforslag, om end vi principielt går ind for et frit skolevalg.

Formanden:

Tak til fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Så er det fru Bodil Kornbek som ordfører.

Bodil Kornbek (KD):

Det frie skolevalg er jo en interessant størrelse i Danmark: Det frie danske grundskolesystem har eksisteret i mere end 150 år. Det udspringer af, at vi jo siden 1849 har haft undervisningspligt, men ikke skolepligt. Men udgangspunktet for frit valg i Danmark har været, at forskellige skolesyn, religion eller pædagogiske tilgange, der ikke kunne rummes i folkeskolen, skulle have mulighed for at etablere sig i private skoler med tilskud fra staten.

Men det, vi oplever i dag, er en helt anden tilgang, hvor frit skolevalg direkte sættes i forbindelse med markedsstyring, og hvor forældrene er blevet brugere frem for borgere med de forpligtelser, der ligger i at være aktiv deltager.

Er det så et problem? Når det prioriteres frem for alle andre hensyn, ja, så kan det i hvert fald gå hen og blive et problem. Alle erfaringer med mere frit skolevalg i udlandet siger, at bieffekterne ved frit valg undergraver fordelene. Lad mig nævne tre helt centrale konsekvenser, som jeg mener, vi bør have med i overvejelserne.

Den sociale sammenhængskraft i lokalsamfundet risikerer at blive svækket, hvis distrikterne, der definerer den lokale skoles elever, udvides. En uundgåelig udvikling mod større sociale forskelle mellem skolerne vil øge den sociale polarisering.

Kl. 10.55

Endelig risikerer vi, at det frie valg forstærker den ulighed, som mange tosprogede allerede bliver mødt med i skolen på grund af sproglige og kulturelle barrierer, socialøkonomiske afsavn og stigmatiserende fordomme.

En svensk skoleundersøgelse fra 2003 understregede, at de andre elever i klassen er en af de vigtigste faktorer for undervisningens kvalitet.

Elever fra mere stabile, økonomisk privilegerede sociale miljøer er generelt mere modtagelige for undervisning, præsterer et bedre resultat og har med deres tilstedeværelse en positiv indflydelse på studiemiljøet og de andres resultater. Og det indebærer, at jo større polarisering, vi får mellem skolerne med hensyn til elevsammensætningen, jo større forskel kommer der i de pædagogiske resultater og i undervisningsmiljøet. Resultatet kan blive, at de skoler, som har størst behov for at højne deres kvalitet for at klare sig i konkurrencen, tilsyneladende taber flest ressourcer, når frit valg gøres obligatorisk for kommunerne, og retten til frit skolevalg udvides til at omfatte skolerne i en anden kommune end bopælskommunen.